

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. június 28.

134. szám

Kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.
Szerkesztőség és fők-kiadóhivatal (telefonszám 954)
Susák Uskočka ulica 51. II. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kormányzói állás megszüntetése.

A Tengerpart eszméje, hogy a fiumei kormányzói állást megszüntessék, illetőleg hogy azt, mint a nádori méltóságot a jövőben betöltetlenül hagyják, a magyarság körében általános helyesléssel és tetszéssel találkozott.

Erről tesznek tanúságot azok a levelek, a melyekkel olvasóink ez alkalomból valóságosan elhalmoztak. A köteles diszkréción közt bennünket, hogy azokat az előkelő állású embereket megnevezzük, akik örömmel fogadva az eszmét, nem egy érdekes adatot szolgáltatott nekünk. Általában megnyugtathatunk mindenkit, hogy kívánt esetekben a források soha senki előtt meg nem neveztetnek a mi részünkről.

A nagy érdeklődés az új adathalmaz készletét most bennünket arra, hogy a kormányzói állásról írott közleményünket folytassuk.

Lesz-e eredménye?

Ki tudja? Nálunk nem nagy bizalommal indulhat az ember ilyen akcióba, különösen akkor, amikor olyan ügyről van szó, amely a mágnások, az ezerholdasok osztályát érdeklíti első sorban. Már pedig a kormányzói állás őket nagyon is érdekli. Tudják, hogy miért. Itt van alkalmuk gazdagságukat, rangjukat és tudja isten micsodájukat ragyogtatni. Itt szerezhetik meg azt a bizonyos valóságos belső titkos tanácsosi címet, amely tudvalevőleg kegyelmes urrá teszi ökelméjüket. S éppen ezért bajos olyan időszakot elképzelni, amikor nem akadna ezerholdas gróf, vagy legalább báró, aki visszautasította volna ezt a különös megtiszteltetést.

Hiszen emlékezhetünk a darabont időkre. Akkor is kapva-kaptak rajta. Először nem kisebb ur, mint Szápáry László gróf, utóbb pedig Károlyi Gyurka. Az igaz, hogy az ő kormányzósága csak pünkösdi királyság volt. De élénken demonstrálja azt a tételt, hogy a kormányzói méltóság viselésére mindenkor akad vállalkozó.

Már minapi közleményünkben hivatkoztunk Fest Aladár, a kiváló történettudós fejtegetéseire, amelyekben sorra bizonyította, hogy a kormányzói méltóság eddig csak méltóság volt minden hatalom, minden súly, sokszor pedig minden tekintély nélkül.

S ma is csak az. A helyzet csak annyiban változott, hogy akadtak kormányzók, a kik személyes összeköttetéseiknél, mondjuk helyesebben, baráti viszonyuknál fogva némi befolyást tudtak szerezni a fiumei ügyek intézésében. Ezek azután tettek is valamit Fiume érdekében.

Ma azonban a kormányzói méltósággal még az a csekély befolyás sem jár s ha kérdezzük valakitől, hogy mire is jó ez a kormányzói méltóság, megkapjuk rá a helyes fe-

leletet: representálásra, meg arra, hogy ha idegen flotta kerül Fiumeba, hogy azt megvendégteljék, etessék, itassák. De még valamire is jó: hogy örökösen galibákat okozzon a vezetője, hogy szítsa a viszálykodás tüzeit. A tapasztalat bizonyítja, hogy az első kormányzó távozása óta azok voltak a legszerencsésebb idők, amikor a kormányzói méltóság ideig-óráig betöltetlen volt. Akkor nem verekedett sem az olasz a horvátal, sem a magyar a kettővel. Akkor békecsöngött tudunk lenni.

De mihelyt kormányzó jött, meg volt a baj. Az egyik azt akarta, hogy az olasz nyáljafalja a horvátot, a másik meg a horvátot uszította az olaszra. A magyarral azonban egy sem törődött. Elfelejtették, — mint már mondtuk, — hogy itt magyarok is élnek.

Ma már úgy áll a helyzet, hogy a magyarságot, amely kormányzóról, politikáról meg egyébről mitsem akar tudni, az olaszság táborába akarják terelni. Persze, a dolog nem fog sikerülni, mert a félrevezetett magyarság tisztában van már azzal, hogy a mai helyzetben minő magatartást kell követnie.

A fenti példákban elég sok tanulságot szűrhetünk le arra nézve, hogy a magyarságnak Fiumében minő felfogást kell képviselnie: magát erősíteni s azon fáradozni, hogy a kormányzói állás be nem töltését eszközölje ki. A múlt eseményei, a múlt hibái és bűnei tanítják erre ezt a megcsalt, annyiszor cserben hagyott magyarságot.

A kormányzói méltóság megszüntetését a múlt eseményei után minden becsületes magyar embernek kelet köveleinie. Nem akarunk itt páciat törni letűnt nagyságok fölött. Hiszen voltak derék, jóakaratu kormányzóink s talán az sem lehetetlen, hogy a szerencsétlen kezűek is jót akartak. De hiszen éppen az a szerencsétlen balkezű akadályozta őket a hasznos és jó szolgálásában.

Most pedig egy kis számolási műveletet kell megoldanunk. Nézzük csak mennyibe kerül a kormányzói méltóság az államnak s mennyi megtakarítás volna elérhető annak megszüntetésével. Ime beszéjének a számok:

A kormányzó fizetési illetékei évenként	27,000 kor.
A kormányzói palota fentartása évenként	25,000 "
A palotába befektetett tőke elveszett kamata	38,000 "
Ezentul yacht (tőkekamat és leírás és fentartás)	20,000 "
Palotai személyzet	5,000 "
Kisebberuházások stb.	3,000 "
Összesen	118,000 kor.

Tehát száztizennyolcezer koronát költ el az állam semmire. Száztizennyolcezer koronát pazarol a fiumei kormányzói méltóságra, amely

pedig semmi produktív hasznot nem nyújt. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a fenti adataink nem teljesek, mert sok tétel hiányzik belőlük, amely bizalmas jellegű lévén nem szerepel semmiféle kimutatható jegyzékben. Ez az összeg is körülbelül harmincezer koronát tesz ki évenként. Meg kell azonban jegyeznünk azt (amiről minden fiaveréb a háztetőn cseveg), hogy a kormányzó urak közül egy sem rakott még félre a kormányzói fizetésből. Sőt, ezeket és ezeket áldozták rá. Mert hiszen nekik csak a 27,000 meg az a néhány többi ezer korona jut, amely sokszor rámeleg két flotta megvendéglésére. Szóval kormányzónak lenni Fiumében nem jó üzlet. És mégis akad mindenkor valaki, aki nyújtja utána a kezét. Hogy miért? Megmondottuk fentebb.

Már most kérjük, helyes-e, okos-e fenntartani egy olyan állást, amely semmi hasznára nincs Fiumének? Nem-e kár azért ezért a sok-sok százezer koronáért, amit a legutóbbi kalapos kormányzók alatt elfecséreltek. Mennyit lehetett volna lendíteni ezzel a pénzzel az elhanyagolt gazdasági ügyeken. Mennyit fejlődött volna Fiume, az egyetlen magyar kikötőváros, ha azt a rengeteg pénzt rá fordították volna. Ne merengjünk azonban a multon. Még sok-sok százezeret megtakaríthat az állam a fiumei kormányzói állás megszüntetésével, vagy be nem töltésével.

Az államhatalom képvisellete nem fog csorbát szenvedni, ha Fiumének nem lesz kormányzója. A legkevésbé sem. Hiszen Fiumét eddig is fentről dirigálták (sokak szerint ez volt a baj) s a kormányzó mindenkor a központi kormány helyi képviselője volt. Ha ment a kormány, ment a kormányzó is. S ha elmegy véglegesen, hogy soha többé utódja se kerüljön elő a politika berkeiből, az sem lesz baj.

Senki sem fog sopánkodni az állás megszüntetésén. Aki pedig azon aggódik, hogy mi lesz, ha valami idegen náció flottája látogat el hozzánk, annak megadjuk a feleletet: Akkor is megvendégteljük — államköltségen. Tudunkkal a kormányzói palota nem fog eisétálni a helyéről s a fiumeieknek sem lesz okuk rá, hogy bombával pusztítsák el a magyar építőművészetnek ezt a remekét. Ellenben így képzelhetjük s csak így képzelheti mindenki a kormányzóság jövőkéjét:

A kormányzóság kivonulna mai igénytelen helyiségéből s elfoglalná a kormányzói palota helyiségeinek egy részét. Szakavatott területek információja szerint pompásabb hivatali helyiségeket, mint aminők a kormányzói palota mai termei, a föld kerekességén sincsenek.

A kormányzóságot egy miniszteri tanácsosi rangban levő tisztviselő vezetné, mint ma a kormányzó távollétében. A kormányzói palota

tában ugyancsak megbízható információink szerint a kormányzás jövő vezetőjének is jutna hely, de még így is maradna hely lakomák és flottamegvédések céljaira. S itt hozzá kell tennünk, hogy a kormányzói palotának ilyen célokra teljes felszerelése van, a mely az állam tulajdona. Csak éppen a költségek fedezéséről kellene gondoskodni. S talán gondoskodhatnánk is az állam, anélkül, hogy százazreket költene a kormányzói méltóság fönntartására.

Aki pedig a fönnt elmondottak után is hisz abban, hogy Fiume nem lehet el kormányzó nélkül, vagy hogy ennek a méltóságnak a fönntartása hasznos, célszerű és indokolt, annak nem mondhatunk egyebet, mint hogy vagy elfogult, vagy pedig arról álmodik néhanapján, hogy belőle is lehet még valamikor fiumei kormányzó . . .

Ilyen ember pedig nem kerül ki közülünk, a milliók és milliók társaságából.

Vasárnapi levél.

Az igazság urban van, szokták mondogatni s még gyakrabban újságpapírra nyomni. A papír ez az óstálalmány, (ezt is mondogatják) mindent megtűr. Igazságot, hazugságot egyaránt. Csak aztán embere legyen, aki ki tudja hámozni, hogy a dologból mi az igaz.

Az újságok egy része abból él, hogy az igazságot hirdeti. A másik része pedig azért él, hogy az igazsággal szemben helyezkedik mindenkor. Az olvasó sokszor nincs tisztában az utóbbiakkal és nem egyszer hitelt is ad neki. Az igazság hirdetőjét szidják, bunkózzák; akiknek az igazság kellemetlen. A nagy őszesség azonban szereti, a magáénak vallja.

Nagy dolog ám: igazat hirdetni. Nehéz dolog itt Fiumében. S most, hogy alkalmunk van meggyőződni arról, hogy egyes kérdésekben a mi rég hangoztatott véleményünk kezd felülkerekedni, nekünk is azt kell hinnünk, hogy az igazság urban van.

Már tudniillik az az igazság, amit mi hirdettünk. Mert az csak nem igazság, hogy a pályázatokat a városnál a la Meichsner intézik el. Nem igazságos dolog, hogy bennünket szidtak, gyaláztak, amikor konstatáltuk, hogy a rendőrség gyenge, újja kell szervezni s azután fél esztendőre rá ugyanezt konstatálják a rappresentanza nyílt ülésén, amikor ki is mondják a reorganizációt.

Még elytathatnók. Egész sereg adatot írhatnánk itt a fenti tétel demonstrálására, amely ma az igazolná, hogy az igazság nagy elatív fogalom.

Ma nekem, holnap neked. S ez így megy a végleges leszámolásig, amikor kiderül, hogy mégis csak az nyert, akinek az érdekeltek nem adtak igazat: *Belebuknak a maguk igazságába!*

Más városban, ha egy Meichsner eset előfordulna, az egész közvélemény kikelne ellene s a sajtó panamistának nevezné el kezdve a polgármestertől az utolsó ügyrácigáló emberig a tisztelt érdekcsoportot. És prűszkölne, toborzékolna mindenki, aki nem érdekelt, aki nem panamázik.

Itt Fiumében a legnagyobb csöndben fogadnak minden visszaélést. A *Tengerpart* volt az egyedüli, amely szóvá tette az ügyet a leplezetlen valóságban, kimutatva, hogy hová vezet az ilyen gazdálkodás. Nem az érdekelt urak kedvéért tettük ezt, hanem a városi erkölcsök megvédése érdekében. Mert tessék csak elképzelni, hogy hová vezetnek ezek a dolgok. Előbb-utóbb polgárságnak nem lesz bizodalma a város iránt s inkább félrevonul, nem törődik semmivel, semhogy ő is alba a gyanuba keveredjék, hogy az érdekszövetkezetekhez tartozik.

S előbb-utóbb azután oda jutunk, hogy például a representanté állást afféle kapaszkodó lépcsőnek kezdik majd tekinteni, amely arra jó, hogy a Magen és Futterfrage kérdést behatóan megoldja.

Nauticus kitünő munkatársunk a napokban cikket írt *A Tengerpart*-ba, amelyben szakavatott tollal rámutat az összes létező hiányokra, irányt mutatott arra nézve, hogy

miképpen kellene a tengerészeti hatóságot megreformálni. Különösen tanulmányának az a része, amelyben a kormányzói állásnak a tengerészeti hatóságtól való különválasztását, egy önálló elnöki és három tanácsosi állásnak a szervezését kívánta, keltett általános feltűnést. Mindenfelől kérdésekkel fordultak lapunkhoz, hogy Nauticus kiletét megtudják. Nauticus azonban nem óhajtja magát megnevezni, tehát mi sem mondhatjuk meg, hogy kicsoda. Annyit azonban elárulhatunk, hogy csak addig marad titokban a neve, amíg az az eszme, amit fölvetett, megvalósul.

Nauticus nem utópisztikus dolgot hirdetett. Másutt talán az ilyen közlemény már fölkelte volna az illetékes kormány figyelmét és lépések történtek volna a reform megvalósítására.

Nálunk azonban csak szónokolnak, tarácskoznak és nem tesznek s-mmi olyat, ami a régi rossz javítására szolgálna. A régi rossz — kényelmes nem ad fejtörést az átforrásra, tehát marad mindenkor annak. Véletlenül a tengerészeti hatóság egyetlen jó intézményünk, de tökéletes csak úgy lehet, ha végrehajtják azokat a reformokat, amelyeket a Nauticus lapunkban hirdetett.

Costa.

Csak lassan . . .

— A Rappresentanza ülése. —

Ilyenkor nyáron leüti a városatyák érdeklődését — a meleg. Nem szívesen mennek el az ülésekre s még kevésbé szívesen töltik ott az idejüket. Meg is látszik a kánikulai időjárás a padsorokon.

— Hol a két alpolgármester? — kérdi egy kipróbált autonomvezér. És csakugyan egy sem jött el. Levélben igazolták elmaradásukat.

Csak lassan gyülekeznek a városatyák, de mire az elnök megnyitja az ülést, mégis csak együtt vannak huszonheten.

— Ez pedig szép szám — kontatálja Dardi dirigente, aki már régi tapasztalásból tudja, hogy ilyenkor könnyen megcsúsznak, hogy pusztán véletlenség miatt nem lehet megtartani az ülést.

Az elnök cseppet azután kezdetét veszi a városi színjáték. A napirenden annyi kérdés, hogy az ember szinte beleszédül. De azután, hogy nem történt semmi baj, a podeszta szokott monoton hangján megnyitja az ülést. Csak akkor melegszik neki, csak akkor halljuk beszéde muzsikáját, amikor már jelenti a miniszteri jóváhagyást meg egyebet.

Az ülés lassan, nehézkesen folyik. Még a két representante lemondása sem kelt nagyobb feltűnést. A Meichsner lemondásának okát mindenki tudja: még a mai ülésen kinevezik közmunka titkárnak — fölemelt gázzal.

Egy kis vita támad az új színházi bérlet kérdésénél. Ez is csak olyan nyári vita. Superina, Stupicich és Corossacz mond egyet-mást az új szerződésről. De azért elfogadják, úgy ahogy van, minden változtatás nélkül.

A villamosmű részére szükséges 600,000 koronás tétel is érdeklí kisse a derék városatyákat. Jó sokáig tart a vita. Ugy hogy mire Meichsnernek megszavazzák a koncot és az ülést berekesztik, már 9 óra jár az idő.

A tegnap esti ülés lefolyásáról az alábbi jelentést adjuk:

Vio Ferenc dr. elnök délután 6 órakor nyitja meg az ülést. Jelen van 27 városatyá. Elmaradásukat igazolták Bellen, Dumicich, Luppis, Minach, Mohovich, Steinacker és Zanella városatyák.

Az elnök jelenti, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a kórházban szervezendő két orvossegédi állásra vonatkozó határozatot 1800 korona fizetéssel és három évi próbaszolgálat. A határozat alapján kiírják a pályázatot.

Ezután jelenti az elnök, hogy a Gyermekbarát Egyesület köszönő levelet intézett a városhoz a Giardino publiconak a jótékony célú mulatságra való átengedéseért.

A bejelentéseket tudomásul vették.

Ezután közli a polgármester, hogy a válás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a jövő tanévben egy állami számviteli tanfolyam létesíttessék a felső kereskedelmi iskolában. A tanfolyamon olasz nyelven fognak tanítani s részt vehetnek mindazok, akik a fiumei városi hatóságnál valami álláshoz akarnak jutni. A tanfolyamra vonatkozó ismertetéseket a

KALOGÉN
BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujjonnan érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermek-különlegességek. Panama-kalapok.

Tavaszi csapolás!

Szt. Jstván védjegyű

Dupla-Malátasör

Az összes duplamalátasörök ösforrása

Naponta friss csapolása

a „Magyar Vendéglő-ben
(Riva Szápary) a

De La Ville szálló

éttermében,

Cantrida fürdő

nagy vendéglőjében, a

Gambrinus Buffet-ben

(Via del Lido) és a

Grünfeld-félevendéglőben

a vasuti állomással szemben.

Halál a poloskákra!!!

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragados betegségek ellen fertőtleníti. Elarusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1.50 hazhoz szállítva.

Lakások fertőtlenítése elvállaltatik.

„De la Ville“

szálloda, kávéház és étterem.

FIUME, Deák-korzó.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

Tulajdonos
Szentgyörgyi Ferenc.

város hivatalos értesítőjének legközelebbi számában fogják közzétenni.

Ezután közli, hogy két reprezentanté: Lenaz Erminio és Meichsner Viktor bejelentették lemondásukat. A két lemondást a reprezentantanza legutóbbi ülésén fogják tárgyalni.

Pus városatya a szemétegető ügyében interpellál.

A választ *Bescocca* v. főmérnök adja meg.

Stupicich rövid felszólalása után áttértek az új színházi szerződés tárgyalására.

A polgármester kijelenti, hogy a szerződés első pontjait a reprezentanték letárgyalják, tehát nem marad egyéb hátra, minthogy a belépési díjak dolgát beszéljék meg s megállapítsák az operaelőadások számának fölemelését.

Superina kijelenti, hogy a karzati árak maradjanak változatlanul.

Stupicich Péter hasonló értelemben beszél.

A reprezentantanza *Superina* indítványát fogadja el.

Corossacz Ferenc indítványára elhatározzák, hogy az elsőrendű félemeleti páholyok árát 30 koronára, a másodrendűekét 20 koronára emelik fel.

Ezután elfogadták azt a pontot is, amely szerint az operaelőadások számát 22-ről 27-re emelik.

Stupicich javasolja, hogy a színházra vonatkozó pályázatot több külföldi színházi lapban hirdessék. A színházi igazgatóság javaslatait elfogadták és köszönetet szavaztak neki buzgó működéséért.

Ezután elfogadták az új husvágó végleges építési elszámolásait, amelyekből kiténik, hogy az előirányzott összegből 13.193 koronát takarítottak meg.

Hosszabb vita folyt a 600.000 koronás kölcsön tárgyában, illetőleg a központi villamos mű felszereléséről. A javaslatot *Dardi* dirigente ismertette.

Sirola azt mondja, hogy 800.000 korona kölcsönre van szükség, mert az alközségek kivilágításáról is gondoskodni kell.

Rubnich mérnök nem helyesli, hogy csak a Ganz céggel tárgyal a város. Szerinte több ajánlatot kell bekérni.

A polgármester nagy idővesztésnek tartja más cégekkel való tárgyalást.

Grossich dr., *Sirola*, *Giordano* főmérnök, *Bacich* dr. felszólalásai után *Rubnich* javaslatát elvetették s a tanács javaslatát fogadták el.

A nyilvános ülés többi pontját a legközelebbi ülésre halasztották.

A zárt ülésen több belső ügyet intéztek el s *Meichsner* Viktor lemondott reprezentantet a közmunkák titkárává nevezték ki.

Ezzel az ülés este 9 órakor véget ért.

UJDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma Péter-Pál hét-fői ünnepe miatt kedden délután a rendes időben jelenik meg.

— **Beiratkozások az állami főgimnáziumba.** Az állami főgimnázium igazgatósága közli, hogy a beiratások július 5-éig bezáróan folynak. A szülők felkéretnek, hogy a beiratásokat idejekorán eszközöljék, hogy szükség esetén a párhuzamos osztályok föllételezése dolgában intézkedés történhessen.

— **A kereskedelmi és magántisztviselők egyesülete** július 5-én (vasárnap) kirándulást rendez Pólába és a brioni szigetekre a „Tátra” gőzessel. A résztvenni szándékozók kéretnek a részvevésre jogosító jegyet vagy az egyesületi helyiségben, vagy pedig a bizottság tagjainál mielőbb megváltani, mivel előjegyzések július elseje után semmi esetre sem vétetnek figyelembe.

Egy jegy ára 4 korona személyenként. A pólai közös, de nem kötelező, ebéd ára 2-60 korona személyenként ital nélkül. A részvételre jogosító szelvény e jeggyel együtt kapható. A bizottság egy tagja holnap a kirándulás rendezése céljából Pólába utazik, a részletes program visszatérte után fog összeállítani és lapunkban is közzétenni.

A tagok a kirándulás sikere érdekében hathatós közreműködésre kéretnek fel.

— **Jóváhagyott ítélet.** A városi tanács jóváhagyta a rendőrségnek azt az ítéletét, a melylyel *Sussain* Ferencet, aki tiltott kivándorlási úgynökösködést folytatott, negyvenöt napi fogsággal és 400 korona pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Hazatérés.** A Magyar-horvát hajóstársaság „Villám” gőzöse ötven magyar visszavándorlót hozott Anconából Fiuméba, akik a „Maria” gőzessel érkeztek Newyorkból Nápolyba s onnan vasuton utaztak Anconáig. A visszavándorlók ma folytatták útjukat hazafelé.

— **„Az Ultónia”** hajó ma 175 utassal és 700 tonna vegyes áruval Newyorkba indult. A hajón 112 felnőtt 45 gyermek utazik a harmadik osztályon. A második osztálynak 11 felnőtt és négy gyermek utasa van.

— **Pincérek panasza.** Két jóra való magyar fiu járt ma szerkesztőségünkben, hogy panaszt tegyen *Scala* Ferdinand, a *Bonavia* szálló tulajdonosa ellen. Mindketten mint pincérek voltak a szálló éttermében alkalmazva s ott el kellett tünniök a gazda bánásmódját és mindennemű jogtalan pénzbeli levonásait. Mind az utóbbiak ellen tiltakoztak, *Scala* minden felmondás nélkül elbocsátotta őket. Arra kérnek tehát bennünket, hogy mások okulására írjuk ki az esetet. Szívesen megteszszük. Az ilyen esetek Fiumében magyar alkalmazottakkal szemben — sajnos — napirenden vannak.

— **A magyar állami tisztviselők megsértése.** Ma kellett volna megtartani a rendőrségben a postatisztviselők megtámadásának ügyét, de az egyik fél a járásbíróhoz fordult s ezért a rendőrség bevárja a bíróság határozatát és csak azután folytatja az eljárást.

— **Az izraelita hitközség** hétfőn délelőtt 10 órakor tartja évi közgyűlését, amelyre a tagok megjelenését kéri.

— **Kémkedő hajók.** Zárából jelentik nekünk: A múlt hét folyamán osztrák-magyar torpedóhajók két hajót, amelyek közül az egyik *görög*, a másik *német* hadilobogó alati evezett, feltartóztattak, amikor is kitént, hogy *mind a két hajó olasz*. Az egyik hajó *fenékméréseket* végzett. A két hajót, melyeken más gyanús dolgot nem találtak, Pólába vitték, a hatóságok azonban erről az érdekes esetről mélyen hallgatnak.

— **Kihalászott holttest.** Tegnap délután öt óra tájban néhány ember a Baross kikötőben egy vízben uszó holttestet vett észre. Az esetről jelentést tettek a hatóságnak, amelynek emberei a holttestet kihalászták és a Sanitariván tették partra, ahol az eset hírére közel kétszáz ember gyűlt össze. A holttestet senki sem ismerte fel. A zsebekben mindössze egy pénztárcát találtak, amelyben 1 korona és 48 fillér volt. Semmiféle írást nem találtak nála s így nem sikerült kilétét megállapítani. A szeme piros zsebkendővel volt bekötve. Valószínű, hogy az ismeretlen öngyilkossági szándékkal vetette magát a tengerbe. A hatósági vizsgálat után a morgueba szállították.

— **A Pension Corne d'Or** a Lido egyetlen nemzetközi családi otthona teljes pénziót nyújt 7—10 líráért. A ház a Lido legcseedsőbb részén van, gyönyörű kerttel s tágas verandával van körülvéve s teljesen zanzari mentes.

— **(Ma egy asszony.)** Schicht „szarvas” jegyű szappanával mos, s mellette egy más asszony közönséges, kemény és nehezen oldódó szappannal, a mosással az lesz előbb kész, aki Schicht „szarvas” jegyű szappant használja. Egy év múlva a másik asszony lesz előbb kész, de fehéreműtével, mert a könnyen oldódó „szarvasszappan” kiméli a fehéreműt és a színeket nem támadja meg.

— **Seiler és Süss** cég hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Vasutasok velencei kirándulása.** A vasutasok országos szövetségének fiumei kerülete június 28. és 29. napjaira kirándulást tervez a lagunák városába, Velencébe. A kiránduló hajó vasárnap reggel indul Fiuméből és másnap 29-én este hagyja el Velencét. A kirándulásra jogosító jegy ára 8 korona. Előjegyzéseket elfogad *Fodor* Armin m. v. ellenőr, az állomás vezénylő irodájában. Eddig már sok jegy elkel és a kirándulás sikerültnek ígérkezik.

Telefon-számok:

Szerkesztőség	954
Kiadóhivatal	229
Nyomda	920

CIGALE

tengeri fürdő

Lussinpiccolo mellett. — 200 kabin.

— GRADO TENGERI FÜRDŐ —

Goldberger szálló és étterem

a fürdővel szemben tengeri kilátással.

Villanyvilágítás.

Kitünő bécsi és magyar konyha.

Goldberger vendéglője - Trieszt.

TRIESZT, Piazza della Borsa 7 I.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. — Kezdeté 9 órakor.

Nyomdai tanoncot

lehetőleg magyar családból felvesz A Tengerpart nyomdája.

Uraim!

A sztrajk nálunk megszűnt, megadtuk munkásaink összes követeléseit, de nem a rendelők rovására. A régi bevezetett árak nálunk továbbra is megmaradnak.

18 vagy 24 frt.

egy remek szabású uri öltöny vagy felöltő mérték után tiszta gyapju szövetsből.

Seiler és Süss

Első fiumei amerikai rendszerű versenyszabóság
Corso a városi torony mellett.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett

THERAPIA PALACE

CIRKVENICÁBAN

kitünő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron.

Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővénnyű tengeri fürdő, saját tehenészet, jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

LIDO-VELENCZE

Klimatikus gyógyhely és tengeri fürdő. — Nagy kineziterapiai intézet. — A nagy fürdőházban kávéház és étterem tágas terrasszal a tengerre. — Naponta hangverseny.

Grand Hôtel des Bains

Grand Hôtel Lido

Hôtel Villa Regina

Julius 1-én megnyílik az új
Excelsior Palace Hotel

Dependanceok és villák:

Elena — Jolanda — Ortensia — Maria — Emma — Elisabetta
parkkal, tennispályákkal stb.

Nagy hangversenyek, színház és változatos szórakozások.

Cím: BAGNI LIDO - VENEZIA.

LIDO-VELENCZE

Maison d'Italie — Villa Monplaisir
Villa Thea — Villa Bellevue — Hotel Margherita

Elsőrendű házak modern kényelemmel berendezve. Legjobb fekvésben a Lidón. Villanyvilágítás mindenütt. Fürdők és zuhanyok. Telefon. Külön lakrészek családoknak konyháival.

Tulajdonos
PONTELLO R.

Szobák 5 lirától feljebb. Teljes penzió 8 lirától feljebb.

CANTRIDA FÜRDŐ ÉS VENDÉGLŐ

Kombinált villamos vasuti és fürdőjegyek:

Felnőtteknek: Fiumara-Cantrida 70 fill. Giard. pubb.-Cant. 60 fill.
Gyermekeknek: " " 50 fill. " " 40 fill.

Ez árakban befoglaltatik a villamos vasut oda-vissza, az omnibus, a fürdés és a fehérenemű.

Tíz jegyet tartalmazó blockok árai:

Felnőtteknek: a Fiumarától 6.— kor., népkerttől 5.— kor.
Gyermekeknek: " " 4.40 kor., " " 3.40 kor.

Jegyek és blockok kaphatók a villamos vasút kalauzainál és a fürdőpénztárnál.

Remek árnyas kert és nagy terrasz.

Szobák idegeneknek. — Magasforrasú vízvezeték — Villanyvilágítás.

— Izletes ételek és kitünő italok. —

Köbányai Polgári Sör.

Vasar- és ünnepeken katonahangverseny.

Vasar- és ünnepeken katonahangverseny.

VELENCE JAVALLETTO

SZÁLLODA ÉS ÉTTERMEK a Márkustér közvetlen közelében teljesen újjáalakítva.

Szobák 2 1/2 lirától, teljes penzió 9 lirától feljebb.

Kitünő konyha, tiszta italok.

Vársaskocsi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GÖZFÜTÉS! — FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház és étterem

Elsőrendű szálló 120 szobával a fő-dő központjában: (a villamos vasut megállóhelyén).

Lift, fürdőszobák, villanyvilágítás.

Mérsékelt szoba- és penzió-árak.

Kitünő magyar konyha.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Magyar személyzet.

Tulajdonos **Rudovits Vilmos.**

VELENCE-LIDO PENSION CORNE D'OR

Egyetlen nemzetközi családi penzió a Lidón, csendes fekvésben, gyönyörű kerttel és tágas verandával. Teljesen zanzari mentes.

Kitünő bécsi és magyar konyha

Teljes penzió 7-10 liráért.

Május, június és szeptember havában mérsékelt árak valamint szobák ellátás nélkül is.

Villamos vasuti és hajóösszeköttetés.

(A hajó kikötő helyétől mindjárt jobbfelé menni).

Lockey

HOFBRÄU SZÁLLODÁJA

ABBAZIA.

Központi fekvés a Curpark mellett

● ● Villamos világítás ● ●

Szobák pensioval vagy a nélkül

Polgári árak.

● Figyelmes kiszolgálás. ●

Kitünő magyar konyha.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2 1/2-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitünő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:

Fratelli Scattola.

Hotel Meublé Jolanda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A vaporettek megállóhelye. Gyönyörű kilátással. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó árak. Családok számára külön megállapodások.

Tulajdonos
Inganni E.

Café Wien (Vienna) kávéház

TRIESZT, Via Vienna 15 TRIESZT

A Triesztet látogató magyarság legelőkelőbb találkozó helye.

Tulajdonos: **Szoboszlai Rudolf.**

Grand Hotel Zehentner

elsőrangú szálló és penzió

ABBAZIA

szemben a mólóval.

52 szoba. Tengeri és édesvíz fürdők a házban. Villamos világítás. Cukrászda.

Klubbhelyiség.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron és étlap szerint.

Tulajdonos: **Leopold Alfréd.**

Venier Penzió és Vendéglő

Venice Szt. Márktér.

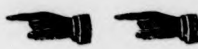
Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással. Étterem kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitünő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

Magyar Általános Hitelbank Fiumei Fiókja.

Központ: Budapest. **Fiókok:** Brassó, Debrecen, Győr, Kassa, Kecskemét, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szabadka, Temesvár.

Alaptőke 60 millió kor.

 Tartalékok 35 millió.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskékre és folyó számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Leszámitol bel- és külföldi váltókat és elfogad ilyeneket behajtásra.

Vesz és elad mindennemű értékpapírokat, külföldi váltókat és idegen pénznemeket s előnyösen effektuál mindennemű megbízást a bel- és külföldi tőzsdéken.

Bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat.

Előleget nyújt értékpapírokra és árukra.

Elfogad értékpapírokat megőrzésre és kezelésre és ajánlja tűzbiztos pánccsokfiókjait (safe deposit).

Kiállít hitelleveleket a bel- és külföld minden nagyobb piacára.

MIRAMARE NAGYSZÁLLÓ

CIRKVENICÁN.

Nyári és téli üdülőhely és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton,
— a fürdő közelében fekszik. —

Modern berendezés. — Kávéház és étteremmel.

Lift. — Villanyvilágítás. — Olvasó terem.

Hidegvízgyógyintézet. — Meleg házi fürdők.

Figyelmes kiszolgálás

Mérsékelt árak.

ZELENIKA (DALMÁCIA)

klimatikus gyógyhely és tengeri fürdő

a Bocche di Cattarói, montenegroi és albániai kirándulások természetes középpontja, vasuti végállomás és gyorshajó-állomás (Castelnuovo kikötőből fél órai gyalogut.)

szálloda 38 szobával, 2 villa s nagy park

családi viszonyok miatt szabad kézből eladó.

Bővebbet Zelenika fürdő üzletvezetőségénél.

SPORT VENDÉGLŐ

Fiume, via Germania 2 a Jellácié kaszárnya mellett.
Izletes magyar konyha. - Kitűnő borok.
Kőbányai Polgari Sör.
WEISZ JENŐ vendéglős.

Maluszevski Szaniszió

CENTRAL KÁVÉHÁZA

és cukrászdája
CIRKVENICA

közvetlenül a tengerpart mellett.
Kitűnő italok és frissítők.
Legfinomabb cukorsütemények.

Dr. Krisković Vladimir

fogorvosi műterme

FIUME.

Via del Porto I. emelet

Specialista aranyfogak s koronák betevésében. Fájdalom nélküli műtétek.
Rendelés d. e. 8-12

és d. u. 2-6 órákor.

A kinek tartós jutányos szobafestő, olajmázoló vagy cimfestő munkára van pontos időben szüksége forduljon

Altberger Ignác

első fiumei magyar szoba- s cimfestőhöz Via Sanità (Adria palota) Telefon 923.

Házikenyer Sütőde

Kitűnő házikenyér saját sütődémből. Barna kenyér 18 krajcar, fehér kenyér 20 krajcar. Elvállalok sütést a közönségtől is. Berakás d. e. 9 órákor s d. u. 2 órákor.

Via Risorta 20. sz.
PAPP KATALIN.

ABBZIA-VOLOSCA DENK PENZIÓ.

Legfinomabb családi otthon közvetlenül a tenger partján, pormentes zajtalan hely, üdülőknek és lábba-
dozóknak igen alkalmas. Remek tengeri fürdő közvetlen közelben. Kitűnő konyha. Penzió 7 koronától feljebb.
Prospektus kívánatra.

„NARODNI DOM“

Liburnia szálló és penzió

Voloszka Abbazia

Minden kényelemmel berendezet szobák tengeri kilátással, villanyvilágítással stb. Hegyi forrásu vízvezeték, fürdők a házban.

A vendéglőben kitűnő konyha s kifogástalan italok.

STRIGA v. DRAGICA
magy. állami nyug. főerdész neje.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

 „A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyei jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.